

KRONIEK VAN DE STICHTING GESLACHT MEE S

VAN DE REDACTIE

Het afgelopen jaar, gerekend vanaf mei zoals u weet, is een redelijk rustig jaar geweest. Althans als je in een vrij en democratisch land als Nederland woont en niet in een kapotgeschoten stad als Mozul, om maar iets te noemen. In Syrië is de burgeroorlog nu al meer dan vijf jaar bezig en het zal mogelijk pas vrede worden als Assad opstapt.

Opmerkelijk in de wereld politiek anno 2018 is het gebrek aan solide, kundige en betrouwbare leiders. Namen als Assad, Trump en Erdogan schieten te binnen, om enkele slechte machthebbers te noemen. Hoe het wel moet, tonen Merkel, Macron en op een meer bescheiden schaal Rutte. Onverwacht is de toenadering van gezworen aartsvijanden in Noord- en Zuid-Korea als Kim Jong-un en Moon Jae-in. Bijna te mooi om waar te zijn en ongetwijfeld mede tot stand gekomen door economische sancties.

In Nederland kon minister president Mark Rutte zijn derde kabinet samenstellen. Na een lange formatie wist hij een ministerteam met een krappe meerderheid in de kamer te vormen. Op de Olympische winterspelen deden de Hollandse sporters het opnieuw uitstekend door twintig medailles te halen, waaronder niet minder dan acht gouden plakken. Feyenoord won twee prijzen dit jaar, het landskampioenschap (mei 2017) en de KNVB beker (april 2018). De vierde prijs onder coach Giovanni van Bronckhorst in drie jaar.

Op muziek gebied nam de uitstekend dirigent Jos van Veldhoven afscheid bij de Nederlandse Bach Vereniging, na 35 jaar loyale dienst. Hij geeft de baton over aan de Japanse 1e violist en concertmeester Shunske Sato.

Wat kunt u dit jaar in de Mezenkroniek verwachten? Een greep eruit. Een interessant verhaal van Anna Mees, nu werkzaam bij de NOS, over een Orde van Kapucijnen monniken in Tilburg. Marten Mees en Adine Mees bezoeken de Hermitage in Amsterdam om een schilderij van hun voorvader Samuel van Hoogstraaten te bekijken. Marten schrijft een verslag hierover. Roland Mees promoveerde op het actuele onderwerp duurzaamheid.

Uw redacteur zoekt meester-schilder Henk Helmantel op in het hoge Noorden van Groningen voor een interview, dat ook in onder meer Cultuurpers.org en Blendle verscheen. Joost Mees schrijft over verdeling van de schilderijen van de familie. Valentijn Mees schrijft een pakkend reisverslag over zijn bergklim en ski expeditie in Alaska. Reinild Mees geeft op 2 december in het Concertgebouw een concert in het Alba Rosa Viva festival. (zie elders in het blad).

Helaas ontvielen ons enkele dierbare familieleden. Mijn nicht Ems, dochter van Eleonoor Stakenburg-Mees, stierf onverwachts in Zeeland en wordt herdacht door haar man Jeroen van der Hoff en mij. Reinild verloor haar vader Wouter Mees en schrijft een mooi In Memoriam.

Op zaterdag 6 oktober wordt voor het eerst een **MezenKunstdag** gehouden. Kunst van Mezen voor Mezen. In een fraai monumentaal pand in hartje Gouda. Het programma staat in dit nummer vermeld. Het is belangrijk dat U zich van te voren opgeeft. Dan weten we hoeveel eten en drinken moet worden ingeslagen. Opgeven graag voor **30 augustus** bij mij, liefst eerder.

Veel plezier, Jaap Mees, jaapmees@online.nl

Foto voorzijde: Ems Teychiné - Mees

colofon

BESTUUR EN COMMISSIES

penningmeester

Barend Mees
Lage Barakken 30
6221 CK Maastricht
bmemees@hotmail.com

lid

Alexander Mees
Parklaan 36
3972 JZ Driebergen – Rijsenburg
tel. 0343-521455
amees@xs4all.nl

lid schilderijen

Joost Mees
Terbregse Rechter Rottekade 250
3055 XJ Rotterdam
tel. 06 20628657
joost.mees@mdhi.nl

lid adressenbestand/genealogie

Hans Mees
Neherpark 136
2264 ZC Leidschendam
tel. 070 3866304
jr.mees@hetnet.nl

Redactieadres Kroniek

Jaap Mees
Westhaven 24b
2801 PJ Gouda
telefoon 0182-603701
mobiel 06-48863305
jaapmees@online.nl

Stichting Geslacht Mees

Bank Mees Pierson nr. 255050593
ABN Amro nummer 255050593
IBAN-nummer: NL82ABNA0255050593
BIC-nummer: ABNANL2A

Website

Hans Mees
jr.mees@hetnet.nl
Alexander Mees
amees@xs4all.nl
Barend Mees
bmemees@hotmail.com

www.familiemees.com

NIEUWE KUNSTMEZENDAG 6 OKTOBER IN GOUDA

Op zaterdag 6 oktober om 12 uur wordt er een KunstMezendag georganiseerd in een prachtige sfeerrijke verbouwde kerk in het hart van Gouda. Voor en door familieleden en hun aanhang. Voor familieleden en aanhang van 15 jaar en ouder.

De locatie is een stijlvol verbouwde monumentaal kerkgebouw in het centrum van Gouda. Het Kantoor van Nu met z'n fraaie Inspiratiezaal.

Op het programma staan een grote diversiteit van kunstuitingen van Mezen.

Schilderijen van Hermance Mees en de dit jaar overleden Ems Téchine-Mees, zie elders in deze Kroniek. Foto's speciaal in India gemaakt door David Mees.

Oude unieke zwart wit films van mijn grootvader Jacob Mees o.a. over de Zeppelin in Rotterdam en enkele korte films van mijzelf. Met muziek van Linde Tillmanns-Mees. Hapjes en drankjes zijn hier te koop. Belangrijk is het om U/ je vóór 30 augustus van tevoren op te ge-

ven, in verband met opkomst en een schatting van de catering.

Adres: Het Kantoor van Nu.(foto), Peperstraat 20, Gouda.

■ Jaap Mees

Kantoor van nu

FAMILIEBERICHTEN

GEBOREN:

Groningen, 21 augustus 2017: Luuk Nanno PNAzn Mees (G XV-26-2-1-1), zoon van Peter Nanno Arnold en Lydia Mees-Lindeman.

Amsterdam, 30 augustus 2017: Sophia Elisabeth Constance RWdr Mees (R 13-19A-1), dochter van Reinier Willem Mees en Elisabeth Constant.

GEHUWD:

Newport (Isle of Wight), 15 juni 2017: Pieter Laurens JRzn Mees (R 13-13-2) en Jemima Alice Snagge, dochter van Carron Edward Mordaunt en Jennifer Snagge.

OVERLEDEN:

Op 19 oktober 2017: Anna Christina Tjldr Dorhout Mees (G 11-8), Remonstrants predikant, geboren op 14 augustus 1925 te Voorburg, tweelingzuster van de in 2016 overleden Evert Joost Dorhout Mees.

Epe, 29 december 2017: Judith Elisabeth AMdr Mees (G11-22), geboren 8 augustus 1927 te Groningen, ex-echtgenote van Peter Filip Deeelman

Saint-Jean-de-Luz, 23 januari 2018: jhr Johan Carel Frederik von Mühlen, diplomaat, geboren 10 september 1940 te Hindhead (Surrey), echtgenoot van Annette Danielle PFdr Dorhout Mees (G 11-13)

Santpoort, 25 januari 2018: Wouter Jacob Gregorius AQzn Mees (R 12-5), geboren 6 augustus 1921 te Arnhem, weduwnaar van Theodora Mees (G 11-2), overleden in 2016.

Mexico City, 10 februari 2018: Frederik Pieter Mees Legoreta (G 13-16-1), geboren 13 april 1943 te Mexico City, echtgenoot van Laura Contreras Medrilla.

Burgh-Haamstede, 18 februari 2018: Ems Teijchiné Stakenburg, dochter van Eléonore Françoise Teijchiné Stakenburg-Mees (R 11-2), geboren 19 maart 1957, echtgenote van Jeroen van der Hoff.

■ Hans 0Mees

DUURZAAM HANDELEN – WAT SCHIET ÍK DAAR MEE OP?

Roland Mees promoveerde op het onderwerp duurzaamheid. Zijn proefschrift heet Sustainable Action-Perspectives for Individuals, Institutions and Humanity. Het gaat over duurzaamheid en de motivatie die mensen wel of niet hebben om duurzaam te handelen.

Het is mij tientallen keren overkomen. Je staat op een borrel of buurt barbecue te praten over duurzaamheid. Het blijkt dat je gesprekspartners het eens zijn met de wetenschappelijke uitspraak van het **Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)** dat het gedrag van mensen sinds de jaren vijftig de

voornaamste oorzaak is van de opwarming van de aarde. Deze mensen vinden ook dat rijke landen de morele verplichting hebben om de opwarming tegen te gaan door hun luxe broeikasgas emissies drastisch te verminderen. Alle klimaat conferenties van Rio de Janeiro (1992) tot en met Parijs (2015) hebben dit bevestigd.

Geen weldenkend mens beweert namelijk dat burgers van rijke landen beneden een bestaansminimum moeten gaan leven om een menswaardig bestaan voor toekomstige generaties mogelijk te maken. Wat concreet van ons gevraagd wordt is: (veel) minder

vlees eten, met het OV naar je werk gaan en afzien van verre vlieg vakanties. Als je vervolgens vraagt of je gesprekspartners morgen één van deze handelingen gaan uitvoeren, krijg je na een ongebruikelijk lange stilte als antwoord: “maar, what’s in it for me?” (wat schiet ik daar mee op?). Het eerst nog levendige gesprek is ten einde.

Proefschrift

In mijn proefschrift “Sustainable Action – Perspectives for Individuals, Institutions and Humanity”, onderzoek ik als filosoof hoe het mogelijk is dat mensen, die doorgaans succesvol opereren in andere situaties, die moreel complex zijn, zoals het ontslaan van een medewerker of onderhandelen over Brexit, geblokkeerd raken als het om duurzaam handelen gaat. Ik ben gebiologeerd geraakt door verstandige mensen in rijke landen die vragen: “duurzaam handelen – wat schiet ik daar mee op?” Toekomstige generaties zijn niet zo concreet als een medewerker die voor je staat; ze spreken je niet aan op datgene wat jij doet in hun belang. Bovendien, wat merkt de rijke Westerling nu aan den lijve van de klimaat verandering? Kortom, onze motivatie raakt geblokkeerd als het gaat om minder vlees eten, de auto laten staan of minder vliegen. De blokkades bij duurzame handelingen verschillen van de motivatie problemen die zich voordoen bij een ontslag of de Brexit onderhandelingen. Motivatie problemen bij duurzaam gedrag treden op ongeacht of je bezig bent met overwegen, besluiten, of het uitvoeren van de handeling. Ik geef drie voorbeelden.

Duurzaam gedrag

Als je overweegt om vegetarisch te gaan eten, kan je tegenwerpen dat je niet weet hoe je vegetarisch moet koken. Je kan er tegen op zien om uit te vinden welke boodschappen je moet doen voor een vegetarisch gerecht. Of je kan vervallen in de gedachten kronkel (‘tragedy of the commons’) die zegt dat het effect van jouw handeling niets uitmaakt op het geheel van het gedrag van zeven miljard mensen, en dat je daarom door kunt gaan met vlees eten.

Als je eenmaal het besluit hebt genomen om je vlees consumptie te verminderen kan je tegen een nieuwe barrière aanlopen. Stel je hebt een diner met je baas die een fervent carnivoor is. Omdat je niet wilt dat je baas denkt dat jij haar ergens van wilt overtuigen, kan je er voor kiezen om toch vlees te eten, alleen al om die mogelijke reactie te voorkomen. Een besluit om duurzaam te gaan handelen moet dus een stevig besluit zijn. De vraag is: ben ik bereid om een beetje

welvaart in te leveren als het gaat om het tegengaan van klimaat verandering, terwijl alleen mensen in de verre toekomst daarvan zullen profiteren?

Oude gewoonte

Stel nu dat je vast besloten bent om vrijwel geen vlees meer te eten en bezig bent met het uitvoeren van je besluit. Meer dan bij een ontslag of de Brexit onderhandelingen heb je dan de neiging om terug te vallen in je oude gewoonte. Dit betekent dat je gedachteloos voorbij gaat aan je besluit door bijvoorbeeld niet te vragen naar de vegetarische optie op de menukaart tijdens het kerstdiner met je collega’s. Ook ben je meer geneigd dan bij andere moreel complexe handelingen om uitstel gedrag te vertonen. Je wilt wel minder vlees eten, maar je maakt de uitvoering afhankelijk van bepaalde omstandigheden die zich moeten voordoen voor dat je in actie komt.

Zelf verantwoordelijk

Mijn onderzoek laat zien dat we persoonlijke barrières moeten overwinnen wanneer we ons gedrag gaan verduurzamen. Kunnen we dit delegeren aan minister Wiebes en zijn klimaatwet? Dat is te optimistisch. Sterker, het is zeer waarschijnlijk dat het klimaat beleid van dit kabinet onvoldoende zal zijn om aan het Akkoord van Parijs te voldoen. Maar wanneer de politici falen, zijn wij mede verantwoordelijk.

Dan hadden wij als burgers van een democratie óf politici een ander mandaat moeten geven, óf wij hadden andere politici moeten kiezen. Door zelf verantwoordelijkheid te nemen en daadwerkelijk duurzaam te gaan handelen tonen wij ons verantwoordelijke burgers. Als iemand weer eens ‘what’s in it for me?’ vraagt, antwoord ik: wanneer ik minder vlees eet, de auto laat staan en minder vlieg toon ik mij een verantwoord burger. Dat is wat ik ermee opschiet. En de toekomstige generaties.

■ Dr. Roland A.J. Mees

PORTRET TEN STICHTING GESLACHT MEES

VERDEELD ONDER DE FAMILIE

In eerdere Kronieken heb ik al aangekondigd dat onze schilderijen collectie met onder meer firmanten van R. Mees & Zoonen “onder de hamer zou gaan”. Dit moet niet te letterlijk worden genomen want het betrof niet echt een veiling maar een verdeling van de stukken onder de familieleden. Zoals eerder al gemeld waren de stukken, in eigendom van de Stichting Geslacht Mees in bruikleen bij de verschillende vestigingen van de bank en het assurantiebedrijf. De schilderijen hingen mooi op de gangen en directiekamers maar werden op een gegeven moment als “gedateerd” gezien en kwamen net iets te vaak in de opslag terecht. Na overleg met de bank en opzegging van de bruikleenovereenkomst hebben we de stukken gefotografeerd en laten ophalen vanaf de Cool-singel in Rotterdam.

Opslag

De schilderijen, zo’n tachtig in totaal, zijn daarna opgeslagen bij een professioneel bedrijf Kortmann Art Packers & Shippers in Hoofddorp. Een nogal dure oplossing maar wel veilig en geconditioneerd. Even opslaan in de kelder of op zolder was hier geen optie. Na meerdere oproepen in de Kroniek en bij andere gelegenheden, hebben we een soort van gestructureerd proces gevolgd om de stukken te verdelen. Uiteindelijk hebben circa 20 familieleden na bezichtiging van het overzicht op www.familiemees.com een verzoek ingediend welk(e) stuk(ken) ze graag zouden willen ontvangen.

Met het Bestuur van de Stichting hebben we vastgesteld wie er, gezien de bloedlijn, de meeste aanspraak maakte op een schilderij waar meerdere gegadigden voor waren en daar hebben we keuzes in moeten maken. Gelukkig

konden we het grootste deel toewijzen en heel af en toe familie moeten teleurstellen. Het overgrote deel blijft in Nederland en een deel gaat naar familie in Canada en de VS. Fantastisch dat zo veel schilderijen een mooie plaats “boven de haard” hebben gekregen en niet meer stof hoeven te happen in de opslag. De overdracht van de schilderijen naar familieleden wordt geregeld met een bruikleen overeenkomst.

Henk

Zo hebben wij in ons huis in Rotterdam, terwijl ik van oorsprong een Groningse Mees ben, gewoon een gezellige oude Rotterdamse Mees in de keuken hangen! Hendrik W. maar we noemen hem thuis Henk en hij was midden 19e eeuw ambtenaar bij met Ministerie van Koloniën in Batavia. Hij was een beetje omstreden omdat hij nogal fel had uitgehaald naar de Javasche Bank, en daarmee naar de Nederlandse overheid, in zijn brochure “Eene stem uit Indië over het Muntwezen”. Een vrijdenker en een beetje recalcitrant en een man met een verhaal, daar houden we hier thuis wel van en zo wordt hij natuurlijk niet vergeten!

Nog steeds zijn er een paar schilderijen/portretten met een verhaal waarvoor we een mooie plaats zoeken. Voor verzoeken hierover wil ik je graag verwijzen naar de familie website. Mocht er iets van gading tussen zitten, verzoek ik je mij een mail te sturen naar joost.mees@mdhi.nl. Mocht het schilderij nog beschikbaar zijn dan maken we een afspraak om deze op te halen.

■ Joost Mees

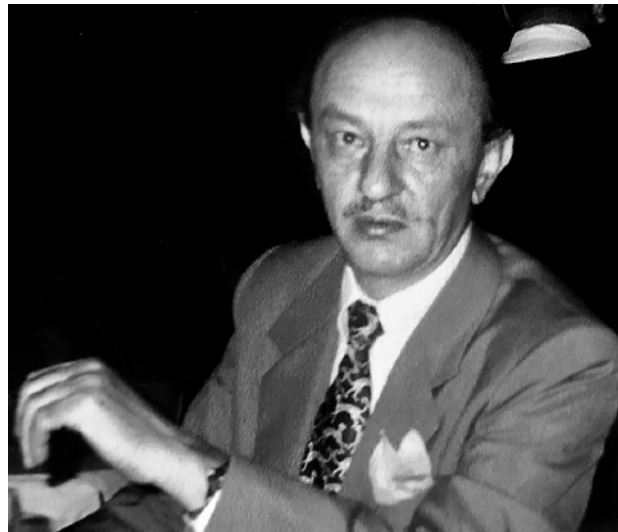
FEDERICO PIETER MEES LEGORRETA (1943-2018)

I am Adrian Pieter Mees and it is pleasure and an honor to have this opportunity to write about my Father Federico Pieter. He was a great man, dearly loved by his wife, four children and his seven grandchildren.

He was born in Mexico City in a beautiful neighborhood called "La Condesa" where he spent his youth and met his beloved wife. Since he was the only male out of three children, when he was a teenager, he joined his father Francoise Nano Pieter Mees in Acapulco where he was working as the Manager of the Pierre Marques Hotel. During that period of time he was very happy and fell in love with the beauty of its beaches, its sea and its people. He kept Acapulco forever deep in his hart returning every time he could during his life.

He studied Economy in the ITAM, started to work as a salesman in Worcester Valves and after a couple of years he started his own business distributing valves, tubes and heavy-duty equipment for the oil and gas industry.

He was a very special person. Always respectful, with

the philosophy of never hurting anyone and extremely proud of his Netherlands roots.

It was a great pleasure to have coincided in time and space with him. My brothers and I are very grateful and he will always live in our hearts.

■ Adrian P. Mees.

STEMPEL OLGA

Stempel uit Toulouse van de dochter van Anna Bissery-Mees.

IN MEMORIAM: EMS TEYCHINÉ

Op 18 februari 2018 overleed Ems Teychiné-Mees. Haar man Jeroen van der Hoff hield een toespraak bij haar begrafenis, die u hier kunt lezen.

Zo'n 22 jaar geleden besloot ik uit Delft weg te gaan en me op het rustige platteland buiten de Randstad te vestigen. Ik had in Friesland gekeken, in Groningen en nu was Zeeland aan de beurt. Op Westenschouwen kwam ik met mijn hondje Tommeke bij het grote parkeerterrein en de rotonde bij de trap naar het strand. En da twist ik toen nog niet: vlak bij "Den Os".

In deze buurt wilde ik wonen. Zee, strand, duinen. Een week of drie later overleed heel plotseling Ina, de vrouw van mijn vriend Piet. Op de bijeenkomst in de aula van het crematorium sprak o.a. een bijzondere vrouw met een aparte, lage stem. Ze viel me direct op.

Na afloop van de crematie gingen we met een groep vrienden naar het huis van Ina en Piet. Er werd eten gehaald, er was drank en het werd, zoals dat gaat, gezellig.

Piet stond tussen de schuifdeuren en kan zich van dit alles niets herinneren. Hij was aanwezig, maar was er niet.

Tot mijn verrassing en vreugde was daar ook de vrouw met de lage stem. Wat overmoedig geworden stelde ik haar voor samen basduetten te gaan zingen.

Ze pareerde deze opmerking met: daar heb je er weer één.

Nog later riep ik: ik denk dat ik verliefd ga worden op Ems. Vanuit de keuken werd door het huis geroepen: wat zegt hij? Hij denkt dat hij verliefd wordt op Ems.

Tegen het eind van de avond zei Ems me met haar mee naar huis te gaan en niet meer met de auto naar Delft rijden. Dat werd met Ems achterop haar fiets, naar Scheveningen.

Ik kreeg heel sterk een gevoel van thuiskomen, er was iets, iets dat ik niet kan beschrijven. Oude Zielen?

Ems vertelde die avond van haar moeders vakantie-buitenhuis in Zeeland en nam me de volgende dag mee daar naartoe. We kwamen er in het donker aan. Hoe bijzonder was het de volgende ochtend de parkeerplaats en de rotonde bij de trap naar het strand weer te zien. Nog maar drie weken geleden had ik besloten hier te willen wonen en ju stond ik hier met mijn droomvrouw.

Na een paar jaar samenwonen in Scheveningen besloten we naar Zeeland te verhuizen.

Ik werd gevraagd te komen dirigeren bij Con Amore. Een nieuwe ervaring voor mij. Na een half jaar vroeg Ems of ze zin had mee te komen. Met gestrekte tegenzin zat ze bij mij in de auto op weg naar Noordgouwe.

Ze was in één klap genezen van haar antipathie voor deze vorm van muziek maken en begon op haar dwarsfluit en piccolo enthousiast mee te spelen.

Muziek maken bleek ook plezier te kunnen inhouden en dat had ze nooit eerder zo ervaren.

We waren gelukkig samen muziek te kunnen maken. Ik was intens gelukkig met haar.

Ik voel me nu ernstig gamputeerd.

■ Jeroen van der Hoff

REBEL MET EEN WARM HART (1957-2018)

Zo aanwezig als mijn nicht Ems meestal was, zo groot is nu haar afwezigheid. Zij was de enige dochter van Eleonora Stakenburg-Mees. Toen we van haar man Jeroen hoorde dat haar nieren niet meer werkten, zag het er heel somber uit. Hoe verdrietig haar onverwachte dood ook is, ergens past het wel bij haar om niet erg oud te worden. Ems is niet iemand om langzaam af te takelen en haar energie te verliezen. In mijn beleving is Ems altijd een rebel gebleven.

Herinneringen

In dit stukje wil ik een paar krachtige herinneringen ophalen die bij elkaar een idee geven van wie zij was. Het blijft vreemd om over Ems in de verleden tijd te spreken, nu zij plotseling is overleden. Ems was Zeeland en Zeeland was Ems. Echt, bruisend en onopgesmukt. Haar liefde voor Zeeland deelde zij met haar echtgenoot musicus/dirigent Jeroen van der Hoff in het sfeerrijke 'Den Os' in Westenschouwen.

Eind jaren zestig. Spontaan besluiten mijn ouders en mijn twee zusjes naar Schoonoord te gaan. De fraaie tuin aan de Westzeedijk in Rotterdam tegenover het Erasmus ziekenhuis. Zij woont daar met haar moeder en de honden in een huis midden in de tuin van grootvader Jacob Mees. We kijken door het raam naar binnen en zien de 12 jarige Ems zitten in een stoel met Desiree de hond naast haar. Haar moeder, tante Leonoor, geeft les en leidt een actief leven met vele commissies. Ems is enig kind en een

zekere eenzaamheid is haar altijd bij gebleven. Zij is haar hele leven omringd geweest door honden, Labradors, Ridgebacks en andere soorten. Die beschouwde zij als haar broers en zussen.

Groot hart

Zoals gezegd is Ems altijd een rebel gebleven. Ze was een sterke persoonlijkheid, 'a real character' met een scherpe tong, rake humor en ze kon behoorlijk grof zijn in haar taalgebruik. Dat was ook onderdeel

Ems op familiefoto, uiterst rechts.

van het rebel zijn. Tegen haar gegoede afkomst wellicht, tegen gewichtigdoenerij en pretentieuze gedrag, daar prikte ze dwars door heen. Die stoere taal was meer een camouflage, Ems had een groot hart, als je in moeilijkheden kwam, was zij er altijd. Een heel belangrijke eigenschap. Zoals afgelopen mei toen ik in het ziekenhuis lag met een lage hartslag nog veroorzaakt door de chemotherapie uit het verleden. Ems appte mij en zei dat ik haar altijd op kon bellen. Ook laat in de avond, want zij ging toch niet vroeg slapen.

Of toen mijn vader in 2007 in zijn laatste dagen was. Zij kwam midden in de nacht uit Schouwen gereden met de auto en heeft nog een waardevol gesprek met mijn vader gehad. Een warme betrokkenheid was altijd een sterke eigenschap van haar.

Ook herinner ik me nog goed dat mijn neef David ging trouwen met Olella in Amerika. Van het vliegveld bij Boston kwamen Ems en tante Leonoor mij met de auto ophalen en kon ik meerijden. Ik logeerde in een Bed and Breakfast en mijn tante en Ems in een andere. De eigenares hiervan was dol op schapen en dat was te zien ook. Overal schapen: op het behang, de schilderijen, de kopjes, de beddensprei etc. Ems zou een kamer delen met haar moeder. Gek van alle schapen en het snurken van haar moeder, besloot

Ems halverwege de eerste nacht in de badkamer in het bad te gaan slapen. Typisch Ems.

Con Amore

Op die zelfde reis zijn we ook een dag vanaf een boot samen walvissen gaan bekijken. 'Staarten kijken' noemde ze dat. De zee was behoorlijk onstuimig en Ems trok wit weg en werd behoorlijk zeeziek.

Bijzonder was ook een concert dat Ems en haar man en dirigent Jeroen enkele jaren geleden gaf in Noordgouwe met muziekensemble Con Amore. Ems die maar liefst drie instrumenten speelt dwarsfluit, fagot en piccolo. Ik herinner me allerlei verschillende componisten, maar vooral een stuk van Gershwin dat de kerk uit swingt. (zie Mezenkroniek 2015).

Bij haar indrukwekkende begrafenis in twee plaatsen, de viering van haar leven in Brouwershaven en een kerkdienst in Noordgouwe, waren veel mensen. Met name ook van de Vrije Jeugd Kerk kampen, die een mooie hymne voor haar zongen. Ems is daar lange tijd heel actief geweest in de kampeiding. Er waren prachtige toespraken van onder andere neef Jonathan Mees, en goede vriend Gijs Scholten van Aschat en leden van Con Amore. Heel ontroerend was de binnenkomst in de zaal van Ems' honden bij het eerste gedeelte in Brouwershaven. Dominee

Wiersum van de Driekoningenkerk in Noordgouwe noemde in zijn preek het feit dat Em een verbindende kracht was. Zij kon met mensen van allerlei rangen en standen goed opschieten. Die verbondenheid komt ook naar voren in het prachtige gedicht 'Death is nothing at all' van Henry Scott Holland (1847-1918) dat ds. Wiersum las in de begrafenis dienst.

■ Jaap Mees

Death is nothing at all,

I have only slipped away into the next room

I am I and you are you, whatever we were to each other, that we still are

Call me by my old familiar one, speak to me in the easy way you always used to

Put no difference into your tone, wear no forced air of solemnity or sorrow.

Laugh as we always laughed at the little jokes we always enjoyed together

Play, smile, think of me, pray for me

Let my name be ever the household word that it always was

Let it be spoken without effort, without the trace of a shadow in it.

Life means all that it ever meant, it's the same as it ever was

There is absolute continuity

What is death but a negligible accident

Why should I be out of mind, because I am out of sight.

I am but waiting for you for an interval, somewhere very near just around the corner

All is well nothing is past, nothing is lost

One brief moment and all will be as it was before

only better, infinitely happier and forever we will all be one together with Christ.

MEES EITJES

Mees eitjes op de Albert Kuypmarkt in Amsterdam

CANADIAN FAMILY VISIT PAINTING SAMUEL VAN HOOGSTRAATEN IN HERMITAGE

Marten and his sister Adine visited Holland from their homeland Canada to see a painting of their ancestor Samuel van Hoogstraaten in de Hermitage in Amsterdam. At the same time the get together was a family reunion with other relatives involved.

I had not returned to the Netherlands since 1989 when my sister Adine called and said a group of our cousins on my mother's side of the family were going to meet on a Saturday at the Amsterdam Hermitage. One of our ancestors Samuel van Hoogstraaten had a self-portrait on display at the Museum. Samuel had painted this self-portrait in 1647 while student in Rembrandt's Workshop. Interesting! I had seen the email inviting all the cousins together on this day but had dismissed it as not really possible (we live in Canada) when Adine called and said that she would buy me a ticket to travel and this was "an opportunity not to be missed and we should really try to do this", we made plans. We only had one week which seemed ridiculously short for a trip to Holland but as we talked of our plans, everyone was very supportive and welcoming. Madeline and Michiel ter Horst - Mees said that of course we could stay with them on our arrival and again as we left the country. Madeline and Michiel had visited my wife Lynn and I and our sons Ambrose, Uriah, and Jake at our home in the woods in British Columbia years ago.

Broodje kaas

Upon arrival at Schiphol I remembered how easy it is to get around in Holland. The train took us to Centraal and then a short walk to Madeline's! First thing I noticed was the new bicycle parking at Amsterdam Centraal. I have no idea how many bikes there are at any given time but there were thousands! After a lekker kopje koffie en broodje kaas at Madeline's, we ventured through the streets to the van Gogh Museum. It felt so good to be back in Holland! I still speak passable Dutch because Lynn and I speak it together at home. Lynn's parents were also Dutch immigrants so like myself, she learned the language as a child.

Hermitage

From the van Gogh museum we walked to the Scheepvaartmuseum to meet with our cousin Sam from the van Hoogstraaten side of our family who is involved with the museum. After a tour, our day was done. The next day mid-morning found us walking to the Amsterdam Hermitage to meet our cousins for lunch and a personal tour with the curator of the show. Always impressive

to be amongst the great paintings of the Dutch Masters. Very interesting to hear about Catherine the Great and how so much Dutch art made its way to Moscow. We had only been in Holland two days and already were full of impressions and reconnections with our cousins all of whom I visited as a child and later as a young man.

Pannekoeken

The next few days were spent having a wonderful lunch together with Tante Renee and Oom Unico. Renee is the last surviving sister of my mother's. I really enjoyed talking about their past especially the years in Java. Then we were off to Baarn to stay with our cousin Emilie, catching rides to and fro, visiting some of our old hangouts. We bicycled through the Hooze and Laage Vuurse and ate pannekoeken at the "Vuurse Boer". We also bicycled through Bilthoven to see our Omi's house, "De Hooiberg". This was the house that we all stayed at together when we visited Holland in the past. I think the house was built in early 1900 by our great-grandfather who had come from Switzerland (familie von Stieger). Our grandmother lived there until just before she passed away. The neighborhood really had changed in the sense that the large properties had been split up for more housing and everyone had a large fence and a gate. Not the Reubenslaan I remembered!

As the week was coming to an end we made our way towards Den Haag for a rendezvous with Tante Madelon and a big rijstafel dinner with our second cousin Helena and her partner Robin. On our way we stopped in Utrecht to walk the old city that we remember so well from past visits as it was only a short train ride from Omi's house. The dinner with Tante Madelon was delicious and we spent the evening "catching up".

Bloemendaal

The next morning we walked on the beach to spend time with the wind and the waves. A wonderfully fresh breeze to clear the senses. At this point we had experienced nothing but good weather; cold but clear. If it rained or snowed a little, it was at night. Very fortunate. After a bite to eat our cousin Annet drove us the "long way" north along the coast to Bloemendaal to visit with her two brothers Boetie and Henri. I had never spent any time in Haarlem as we had no family there in the past. Upon arrival, Boetie cooked us a delicious meal and I was able to meet his family. We stayed the night with Henri and his family.

Teyler's museum

In the morning we ate a gezellig breakfast and ventured into Haarlem. Henri took us on a walking tour around the city and we visited The Teyler's Museum. Very interesting...this is like a museum of a museum. There are displays and collections that probably haven't changed since it's beginnings. Story has it that Albert Einstein was working there on occasion with Hendrik Lorentz the not so well known but famous nonetheless, Dutch physicist. Afterwards we walked back through the city on a nice and sunny Saturday afternoon. Through the market and around a few corners...I think I found my new favourite

town in Holland. What a great way to spend the last day of our short but very eventful trip. As the shadows grew longer we headed for Amsterdam and the warm and cosy nest of Madeline and Michiel op the Keizers Gracht. Time to think about home.

Upon arrival we found that Roderick Mees had stopped in to see us before we left. I hadn't seen Roderick since 1987 in Groningen when I think he was student.

Canada

A few more stories...everyone is always so interested in our life in Canada. It is very different for sure. Although I have never lived in The Netherlands and only visited on six occasions, (they were lengthy trips though) it does give me the feeling of a second home. Being able to understand and speak the language is a large part of that. Nevertheless after spending any amount of time there I totally understand the urge my mother and father felt to climb aboard a ship in 1952 and find their way to a new land. Wide open spaces and endless opportunities. They emigrated separately and met and got married in Vancouver B.C. on the far western edge of Canada. There my sister and I were born. Canadians to be sure, but with a strong Dutch undercurrent. I'm so glad my mother kept us connected to her mother and her sister's children who all stayed in The Netherlands. We remain far away but connected. Hence the reunion at the Amsterdam Hermitage! Going back to my thoughts about the feeling of a second home...on more than one occasion as I arrived in Schiphol with my Canadian Passport and they asked "purpose," I always say visiting family. They look down for a moment and read "Marten Jan Mees" and say with a smile...Welcome home.

■ Marten Mees

Marten Mees links en Adine 4e van rechts

KAPUCIJNEN ORDE

De Telegraaf, 3 juni 2017 – Midden in Tilburg leiden 31 monniken van de kapucijnenorde een teruggetrokken bestaan in hun 135 jaar oude klooster. Hun gemiddelde leeftijd is in de tachtig. Nieuwe aanwas blijft uit. “Het is jammer dat onze geest hier op deze manier wegebt”, zegt huisoverste Antoon Mars (75). Rome grijpt in: de Nederlandse tak valt binnenkort rechtstreeks onder de hoogste kapucijn van de internationale orde. Foto’s: Rias Immink

Een enkele broeder wandelt nog in een lange bruine pij door de koele kloostergangen. De meesten dragen die typische kledij met kap en koord alleen nog tijdens bijzondere gelegenheden. Maar broeders Amantius en Anastasius, beiden met een lange witte baard, hebben ‘m nooit uitgedaan. Aan de grote puntcapuchon dankt de kapucijnenorde zijn naam. De drie knopen in het witte koord staan voor de kloostergeloftes die ze aflegden: gehoorzaamheid, armoede en zuiverheid. De zogenoemde minderbroeders zijn volgelingen van Franciscus van Assisi.

Onder de oude broeders zijn te weinig bestuursleden om als zelfstandige provincie te kunnen doorgaan. Daarom kwam van het Vaticaan de boodschap dat ze als custodie direct onder de Generale Overste in Rome gaan vallen.

“We hebben nog vragen”, zegt overste Mars. “Wat als deze Overste wordt vervangen door een strenger iemand? Kunnen buitenlandse broeders hiernaartoe gestuurd worden? Maar voor het dagelijks leven van de broeders zal de overgang niet veel uitmaken.”

Dat dagelijks leven ziet er al jarenlang hetzelfde uit. Om half acht bidden en mediteren de monniken in hun kapel, daarna ontbijt. Koffie in de recreatieruimte volgt om tien uur, om kwart over twaalf gebed met aansluitend het middagmaal. Eucharistie, avondgebed en dagsluiting zijn om half zes. Een uur later eten ze gezamenlijk brood. “De dagorde geeft de broeders houvast”, zegt Mars. Iedere dinsdag geeft een fysiotherapeut gymnastiekles en maandelijks komt een kapper aan huis. Om de zes weken komen zoveel mogelijk broeders in een huiskapittel bijeen om de afgelopen periode te bespreken en vooruit te blikken.

Het is maandagmiddag. Een kleine twintig kloosterbewoners zit klaar in de kapel, de rollators binnen handbereik. Allen dragen een bril, velen hebben een baard. Een broeder met een alarmknop om zijn nek komt nog snel binnen. In koor bidden de broeders.

Ook vlak erna in de eetzaal bidden ze en slaan ze kruisjes. Dan dienen ze de tomatenbouillon met gehaktballetjes op. “We eten met zoveel mogelijk broeders”, zegt Mars. “Maar sommigen zijn ziek of bedlegerig. Elf van ons zijn ook mantelzorgers. Zij zijn op een na allemaal boven de zeventig.” Ed van den Berge (90): “Dat vinden wij jong. De vitalen ondersteunen de krakkemikkigen.” Er zijn naast de monniken 32 externe medewerkers in huis die onder leiding van locatiemanager Wim Paridaans verzorgen, verplegen, koken en schoonmaken. De afwas doen de broeders zelf.

De kapucijnen hebben zich, velen direct na hun studie, ingezet voor zwakkeren in de samenleving. Ze hielpen woonwagenbewoners, fabrieksarbeiders, probleemgezinnen, gedetineerden. “Daar waar nood was en waar andere ordes niet kwamen, zoals in de Amsterdamse Jordaan en de Rotterdamse wijk Katendrecht”, zegt emeritus hoogleraar kerkgeschiedenis Jan Jacobs (Universiteit van Tilburg). “Daarbij was het helpen altijd belangrijker dan het bekeren.”

Jacobs vindt het “heel jammer” dat de kapucijnen uitsterven. “Hun erfgoed zou eigenlijk niet mogen verdwijnen. Kapucijnen zijn betrokken, laagdrempelig, pretentieloos en beschikbaar, ze stapten altijd in op nood, zonder zich af te vragen of er over tien jaar nog voldoende mensen zouden zijn om het werk uit te voeren. Dat heeft iets naïefs, zeker in onze tijd met vijf- en tienjarenplannen. Maar het heeft ook iets charmants, het staat haaks op het actuele levensgevoel.”

Tot de jaren zestig bedelden kapucijnen. “Armoede bepaalde hun identiteit. Dat bedelen viel weg omdat het niet meer geaccepteerd was. Maar er kwam niets voor in de plaats waarmee ze herkenbaar konden blijven.”

Kapucijnen-amantius

Hoewel door secularisatie en stervende monniken bijna alle kloosters leeglopen, lukt het andere ordes wel om nieuwe aanwas te krijgen. Zo hebben de franciscanen, ook volgelingen van Franciscus van Assisi, enkele jongere broeders. Zij trekken volgend jaar in het een-na-laatste kapucijnenklooster in Den Bosch. “Ze bieden allerlei cursussen aan op het gebied van zingeving en spiritualiteit. In tegenstelling tot de kapucijnen hebben ze relatief jonge mensen die dit kunnen runnen.” Kapucijn Richard van Grinsven (74): “Je kan het jongere broeders niet aandoen hier te komen, het leeftijdsverschil is te groot.” Toch klopte er een paar jaar geleden nog één broeder aan de deur.

“We hebben er gewoon de kracht niet meer voor om nieuwe broeders adequaat op te vangen en ze spiritueel te begeleiden”, zegt overste Mars. “De ouderdom bepaalt het leven steeds meer. Broeders verliezen aan geestkracht, het geheel wordt zwakker en kwetsbaarder. De dood is vaak aanwezig in ons midden. Maar we zijn niet treurig.”

Op de gang hangt een bord met alle namen van gestorven broeders. Het merendeel gekalligrafeerd. “De broeder die dat deed, is vorig jaar overleden. Nu haalt Richard het uit de computer. Als we deze kunnen aanvullen, zijn we al een heel eind verder”, zegt Mars terwijl hij wijst naar een lege ruimte onder de afgedrukte namen.

“He! Heel veel herrie!” zegt Frans Piket (97), de oudste kloosterbewoner. Hij loopt de tuin in en gaat in een schaduwrijke hoek zitten.

In de recreatieruimte ernaast pakt broeder Van Grinsven een koffielepeltje op dat een andere broeder liet vallen. Een telefoon met enorme toetsen hangt er aan de muur. In de boekenkast staan ency-

Middaggebed

clopedieën en woordenboeken. Van Grinsven: “Dat is meer van vroeger, nu hebben we Google.” In de meeste kloosterkamers staat een pc of laptop.

Als ze spullen nodig hebben, kloppen de broeders bij de overste aan. Alle inkomsten van pensioenen, aow en spaargeld gaan in de grote pot, waar ook personeel, eten, het kloosteronderhoud, giften aan goede doelen en vooral de zorg voor de oudere broeders uit worden betaald. ‘Voor de lol’ krijgen ze zakgeld, zo’n vijftig euro per maand. “In gemeenschap van goederen”, grapt Ed van den Berge.

De broeders betreuren dat hun orde hier uitstervende is. Henk Brinkhof (87): “Maar jongeren zullen zich op den duur weer gaan afvragen ‘waarom zijn we hier en waar gaan we naartoe?’ Ik denk dat de Heilige Geest de mensen gaat helpen.” Hoe lang het voor de laatste kapucijnen in het Tilburgse klooster nog leefbaar blijft, weet overste Mars niet. “Maar we zijn nog steeds blijmoedig. We proberen het leven er ondanks onze ouderdom in te houden en gaan opgewekt naar het einde.”

■ Anna Mees

Habijten

ALASKA EXPEDITIE

Valentijn Mees ging op een bergklim en ski-expeditie in Alaska. Hieronder volgt zijn meeslepende verslag.

Gletsjer

Het brullende geluid van de motoren van de 'DeHaviland Otter' en de 'Super Cup' verdween sneller dan je zou verwachten. De overgang van vliegen boven uitgestrekte bergketens van steile bergtoppen, in een oorverdovende en duizelingwekkende vlucht waar elke luchthobbel voelbaar is, naar de complete stilte omringt door een wild berglandschap.

Het is de abruptheid die een onverwachte paniek veroorzaakt, waardoor de keel even wordt aangetrokken: we zijn 90 ruige mijlen verwijderd van welke beschaving dan ook. Wat voor essentiële dingen ben ik vergeten in te pakken? Voor ik antwoord kan geven op die vraag kijken Jeroen en ik elkaar aan, maar hoeven geen woord te wisselen. We zijn weer in ons element.

We zijn zojuist gedropt door een 'bush plane' op een van de uitgestrekte gletsjers in de Wrangell St Elias. Het National park Wrangell St Elias is een gebied groter dan Zwitserland en heeft slechts twee onverharde doodlopende wegen, die geen van beiden doordringen in het wilde hart. Waar wij nu staan kom je alleen per vliegtuig, waarbij het toestel een landing uitgevoerd direct op de gletsjer. Wij staan het toestel nog na te kijken die zojuist symbolisch vlak over onze hoofden scheerde om ons gedacht te zeggen.

Stilte en eenzaamheid in dit gebied zijn gemakkelijk te vinden. Helemaal eenzaam zijn we echter niet. Met nog 8 anderen waaronder, 3 Amerikaanse gidsen, 3 Amerikaanse skiers en 2 Zwitsers skiers zullen we de komende 8 dagen ons kamp hier opzetten.

Ski Expeditie

Jeroen en ik zijn hier niet alleen gekomen voor de stilte en de eenzaamheid, maar vooral voor het ultieme winterklimaat dat Alaska heeft en het klimmen en skiën van steile bergtoppen. Daarnaast is het doel van onze ski expeditie om zoveel mogelijk te leren van lokale skiërs en gidsen zodat we in de toekomst zelfstandig expedities kunnen uitvoeren.

In de Alpen skiën we samen geregeld terrein van het meest steile en onstuimige soort. Maar in de Alpen zijn bergen relatief makkelijk bereikbaar vanaf bergpassen en berghutten. Nog nooit eerder hebben we een kamp gebouwd en zeker niet 90 mijl van de bewoonde wereld. Met name dit laatste voegt een nieuwe dimensie toe en zet alles in een ander perspectief. Er is hier niks. Geen hutten, geen bergpassen, geen bereik, geen weerbericht, geen lawine bericht, geen gedetailleerde kaarten en geen reddingsdienst.

Plots, wordt de stilte onderbroken door Tyler, onze gids, die instructies geeft over de locatie waar ons kamp moet komen te staan. Hij wijst in richting van een beschutte plek op de gletsjer naast een aantal rotsen. We positioneren ons kamp strategisch in een oost-west vallei, om zowel zonsopgang als zonsondergangstralen te vangen. Boven ons kamp liggen maagdelijke noordhellingen die de koude, droge poedersneeuw lang bewaren voor onze beklimmingen. Het kamp wordt op aanwijzing van de gidsen uiterst nauwgezet ingericht.

Lichaamswarmte

Slaaptenten en eettent apart. De sneeuw onder de tenten wordt eerst geïnspecteerd op gletsjer spleten met een lawine sonde, vervolgens wordt de sneeuw goed aangestampt om te voorkomen dat je s 'nachts wegzakt in

een kuil gemaakt door de druk van je eigen gewicht en lichaamswarmte. De eettent is een grote gele koepeltent waar we met 10 man in kunnen. Eerst graven we het zitgedeelte uit met onze lawine scheppen zodat daaroverheen de tent geplaatst kan worden. Vervolgens wordt met een sneeuwzaag het aanrecht gemaakt en een plek waar de kachel kan staan. De tent wordt zorgvuldig ingericht. Alles heeft zijn vaste plek om te voorkomen dat spullen kwijt raken. Naast de eettent wordt een aantal vierkante meters met bamboestokjes afgezet voor drinkwater. Hier mag niemand doorheen lopen. Besmetting van deze sneeuw kan de expeditie letterlijk verzieken. Een stukje bergafwaarts het toilet. Een gat in de sneeuw met daaromheen een sneeuwmuurtje, in de vorm van een have maan geplaatst in de dominante windrichting. Daarnaast voldoende voorraad alcoholgel om je te voorkomen dat bacteriën verspreid worden. Al snel besef ik me dat het deze kleine details zijn die een groot verschil maken in de beleving van het comfort in het kamp. Ik maak van zoveel mogelijk dingen mentale aantekeningen die ik later kan opschrijven.

Verkenningstoer

Het is inmiddels al laat in de middag maar toch besluiten we om de laatste paar uur zon die we nog over hebben te benutten voor een verkenningstoer over de gletsjer. We plakken onze vellen onder onze ski's, trekken onze gordels aan en controleren ons materiaal voordat we er op uit trekken in zuidelijke richting. In de richting van de noordwanden boven ons kamp. Achteromkijkend worden de tenten tentjes. Steeds meer dringt het tot ons door waar we eigenlijk zijn. Voor ons worden de noordwanden steeds groter en de gletsjer wilder en voelen we ons steeds nietiger. Wanneer we op een hoger gelegen gletsjer plateau komen, zetten we de radio's aan en splitsen we in twee groepen. Door de radio wordt over en weer verslag gedaan van verschillende klim- en ski opties voor de komende dagen en van de sneeuwcondities op verschillende exposities en van spleten terrein waar we op bedacht moeten zijn. Door de verrekijker spotten we steile couloirs en technisch skiterrein. Maar we zullen nog even moeten wachten, want de lucht kleurt al

roze en het is tijd om terug te keren naar het kamp. Al snel glijden we over de gletsjer terug in de schaduw van de naderende nacht. In het kamp koken we onze laatste verse maaltijd terwijl het laatste licht uit het tentzeil verdwijnt.

-17 graden

Dezelfde nacht na een paar uur slapen wordt ik wakker. Verdomme! Ik heb het koud. Ik draai me om en probeer verder te slapen, maar het lukt niet. Het is -11 en het is pas 0:30. Ik besluit mijn extra 'merino insert' te pakken, die ik speciaal heb meegenomen voor het geval dat ik het koud zou krijgen. Gelukkig het werkt het en ik val weer in slaap. Om 03:15 wordt ik weer wakker. Weer koud! Gelukkig heb ik mijn donzen 'puffy' broek nog en doe ook maar mijn donsjas aan, zet mijn muts op en doe mijn handschoenen aan. Inmiddels is de temperatuur gedaald tot -17 onder nul. Nu maar hopen dat dit genoeg is, want ik heb geen extra lagen meer.

In de dagen die volgen, komen we steeds meer in de flow van het kampleven en leren we allerlei tips en tricks van onze gidsen. Wat mee te nemen in je slaapzak om te drogen of te beschermen tegen de kou? Hoe gebruik te maken van de laatste zonnestralen om je ski kleding droog te krijgen? Kook tips en materiaal handigheidjes. Wat in geval van slecht weer? Hoe maak je een landingsbaan? En natuurlijk redding technieken voor als het echt mis gaat.

Maximale

En voor de rest? Je raad het al. Natuurlijk, zoveel mogelijk klim en skimeters persen tussen het ontbijt en het avondeten. Soms klommen en skieden we wel twee of drie toppen per dag. We haalde het maximale uit iedere dag en gingen pas terug naar het kamp als de bovenbenen flink verzuurd waren. Acht dagen lang hadden we stabiel weer wat niet zo vaak voorkomt in Alaska. Ik was erg blij dat ik enkele weken voor de expeditie de Haute Route van Chamonix naar Zermat had voltooid. Ik was daarom gelukkig in top conditie en dat was maar goed ook. Want die Amerikanen waren niet stuk te krijgen.

Hoewel deze expeditie maar een opwarmer was voor ons, kwam er na deze 8 dagen een einde aan het stabiele weer. Daardoor moesten we onze tweede expeditie die we een week later al gepland hadden naar Tordrillo Mountains Range afblazen. In 2019 plannen we om opnieuw een expeditie te ondernemen naar mogelijk Groenland of Alaska.

■ Valentijn Mees

IN MEMORIAM JUDITH DEELEMEN MEES

JUDITH DEELEMEN-MEES 08-08-1927
OVERLEDEN OP 29-12-2017

Mijn moeder, (90 jaar) was een zeer zelfstandige, intelligente vrouw met een eigenzinnig Gronings karakter met een humor die niet iedereen altijd begreep.

Ze heeft het niet altijd makkelijk gehad in haar leven, de scheiding van haar grote liefde, was een enorme teleurstelling en verdriet in haar leven. Ook voor ons gezin.

De liefde voor de natuur speelde een grote rol. Ze was altijd bezig met haar planten, tuin, vogels en haar muisjes buiten. Maar ook de rust en ruimte om haar heen vond ze heel erg prettig.

Ook de sporten, golven en tennissen deed ze graag met haar vriendinnen en gaf haar veel vreugde, ontspanning en gezelligheid.

Door haar eczeem, astma en allergieën heeft ze heel wat leed moeten doorstaan, maar ze bleef altijd optimistisch en opgewekt.

Interesse in mijn gezin was verbazingwekkend, meelevend en zorgzaam. Zij was de Omi voor mijn kinderen.

Na een kort ziektebed is mama thuis overleden, nadat ze van iedereen afscheid heeft kunnen nemen.

XXX je dochter,

■ Jitka van Maanen

MEESTERSCHILDER HENK HELMANTEL

BRENGT EEN ODE AAN DE SCHEPPING

In Museum Gouda is binnenkort de tentoonstelling Geloof, Harmonie en Stilte te zien van meesterschilder Henk Helmantel. In 2008 werd hij kunstenaar van het jaar. Tegelijkertijd zijn er grote exposities van Helmantel in Gorssel en in Taiwan. Zijn schilderijen kenmerken zich door een ragfijne stofuitdrukking, een zorgvuldige compositie en een uitgekende belichting. Als onderwerp kiest hij vaak stillevens en verstilde kerk interieurs.

In een klein dorp in het verre Noorden van Groningen woont Henk Helmantel (1945) in een prachtige oude boerderij met een in authentieke stijl zelf gereconstrueerde

Middeleeuwse pastorie. De Helmantels hebben een museum aan huis met eigen werk en een authentieke kunstverzameling van anderen. Helmantel is een man met een markante kop met woeste baard en vriendelijke blauwe ogen. Belangrijke drijfveer voor Helmantel is zijn geloof in God.

Interessant is de vraag of gelovige kunstenaars betere kunst maken dan niet gelovige. Grote meesters als Johann Sebastian Bach (Matheus Passion), de schilder Marc Chagall, de cineast Andrei Tarkovski (Het Offer, De Spiegel), de kunstenaar Michelangelo (Sixtijnse kapel, de Piëta) waren duidelijk geïnspireerd door hun geloof. Bewijzen kun je het niet, maar die extra diepgang kun je als kijker of luisteraar het beste zelf ervaren. Het is voor mij zonneklaar dat het geloof als drijfveer een extra dimensie kan toevoegen aan een kunstwerk.

Eenvoud

U komt net uit Taiwan, waar een grote tentoonstelling van u meer dan een jaar lang te zien is?

‘Een delegatie is hier in Groningen geweest om alles voor te bereiden. Waaronder de artistiek directeur, een fotograaf en een filmmaker. Een paar weken geleden gingen we naar Taiwan. De ontvangst was alerhartelijkst, prachtige banieren, goede teksten op de wand en een complete levenslijn met foto’s erbij. Zelfs mijn atelier hebben ze gedeeltelijk nagebouwd.

De titel van de expositie is ‘De schoonheid van de eenvoud’. Dit was de mooiste expositie die ik ooit gehad heb.’

Ik las dat talent voor het schilderen u niet kwam aanwaaien?

‘Dat is juist, ik noem mijzelf geen natuurtalent, maar ben wel erg gedreven. Ik moet het iets meer veroveren dan bij mensen als Mathijs Röling of Picasso, die bijna schilderend worden geboren. Ik heb altijd de lat hoog gelegd. In het begin was het allemaal niet zo indrukwekkend, maar dat heeft zich na een aantal jaren ontwikkeld tot een bepaald niveau. Ik begon in 1967, en in 1975 kreeg het werk echt niveau. Gaandeweg kreeg ik meer grip op de compositie, de lichtval en het kleurgebruik.’

Over uw werkwijze. Wat zijn de fases in uw werk?

‘Als uitgangspunt moet ik geïnteresseerd zijn in het onderwerp dat ik schilder. Glaswerk, een stillevens, vruchten of iets anders. Dan maak ik een zorgvuldige opzet wat betreft de vlakken, vormen en lijnen. De compositie moet staan als een huis. De voorwerpen worden nauwkeurig in positie gebracht, zonder dat je het gevoel hebt dat het té gereconstrueerd is. De speelsheid moet erin blijven. Het oogt als gelukkig toeval, maar er is heel goed over nagedacht. De vlakverdeling in de eerste opzet doe ik met potlood, dan volgt de eerste laag olieverf waarbij ik zie of het klopt, vervolgens komt de tweede laag met detaillering en lichtval. Tenslotte nog een derde fase voor de afwerking.’

Licht

Het moeilijkste lijkt mij om het licht en de subtiele schaduwen te schilderen.

‘Daar kan ik niet in het algemeen iets opzeggen. Per paneel is dat weer verschillend. Ik heb om een voorbeeld te geven veel eieren geschilderd. Je zou dan denken dat ik dat nu wel beheers, maar toch komt het voor dat ik denk dat het verdraaid toch niet zo makkelijk is. Je gaat door het schilderen beter kijken. Het komt vaak voor dat bezoekers die hier komen zeggen wat is een appel of een ei toch prachtig of hoe bijzonder het licht valt op dat glas of die schaal. Ik rangschik de dagelijkse voorwerpen ook op een bepaalde wijze. Belangrijk element is de mooie lichtval aan de Noordkant van mijn atelier.’

Die beheersing van en aandacht voor het licht is een kenmerk van uw werk.

‘Ik voel mij ook verwant aan mensen die het licht een belangrijke rol hebben toebedeelt. Rembrandt met zijn *clair obscur*, lichtval in een donkere compositie om aandacht op de mens of voorwerp te vestigen. Vermeer laat het licht op een meer gelijkmatige manier binnenstromen, tot in alle hoeken. Dat spreekt me erg aan. Het schilderij met de uien vind ik zelf een van m’n beste werken, het was ook wat licht betreft in één keer raak. Stofuitdrukking daar ben ik erg op gespitst. Als alle elementen compositie, lichtval en de stofuitdrukking helemaal kloppen, heb je met een meesterwerk te maken. Ik probeer het altijd, maar het lukt uiteraard niet iedere keer. Net als bij het schaatsen is het verschil tussen goud en zilver erg klein. Als je de lat erg hoog legt, zoals net met Sven Kramer op de Olympische spelen in Zuid-Korea kan het soms niet lukken. Als je die druk wat verlaagt kan je soms zelf verrast worden.’

Geloof

De tentoonstelling in Museum Gouda heet *Geloof, Harmonie en Stilte*. Geloof speelt een belangrijke rol in uw leven en werk.

‘Dat is waar, maar daarmee wil ik niet beweren dat ik de wijsheid in pacht heb, maar ik geloof wel in mijn eigen koers. Ik kan mij daarin het beste uitdrukken. Ik luister daarbij wel goed naar collega kunstenaars als Rein Pol, die uitstekend kan analyseren. Een goede schilder maakt geen slecht schilderij, wel slaagt het een beter als het andere. Ik leef sterk vanuit de verwondering. Die verwondering schrijf ik aan God toe die alles gemaakt heeft. Mijn bron is het Christelijk geloof, die overtuiging is zo rijk en compleet, daar heb ik meer dan genoeg aan. Terwijl ik wel beseft dat de wijsheid niet alleen aan Christenen is voorbehouden.’

Zoudt U een andere schilder zijn geweest als u niet gelovig was?

‘Ik zou dat niet kunnen zeggen, maar ik heb wel een vermoeden. Ik ben Gereformeerd opgevoed en ben blij met mijn opvoeding en m’n Christelijk onderwijs en heb me daar altijd gelukkig bij gevoeld. Het is het beste wat ik heb mogen ontvangen, daar wil ik graag over vertellen. Je hebt een bepaalde bagage meegekregen, dan is het aan jou wat je ermee doet. Ik vind het eigenlijk veel logischer om te geloven, dan om niet te geloven. Als je goed om je heen kijkt en ziet hoe alles in elkaar zit, dan kan dat toch geen toeval zijn.

De verlossing door de kruisiging en opstanding van Christus is meer aanleiding om je te verheugen, dan daar heel somber over te doen. Natuurlijk heb ik soms ook mijn twijfels, het lijntje tussen geloof en ongelooft is dun.’

Boze bezoeker

De meeste bezoekers die naar het museum in Westermolen komen, zijn vol lof over zijn werk en komen tot rust in de sfeerrijke omgeving. Mensen onthouden vaak zijn werk jaren nadat zij het gezien hebben. Kunstkenner Willem de Winter (Kunst & Kitsch) vindt dat Helmantel tot de top van de realistische schilders behoort. Toch kreeg Helmantel ook kritiek op zijn werk. Zo vond de oud directeur van het museum in Groningen dat ‘zijn werk niet in zijn collectie paste’. Sommigen vinden dat ‘het ouderwets is of meer van hetzelfde’. Een ander zegt: ‘Helmantel kom uit je atelier en ga de wereld in.’ ‘Of Helmantel heeft zich sinds 1967 niet meer vernieuwd.’

Helmantel: ‘Niemand zegt dat ik niet goed kan schilderen. Ook de critici niet. De kritiek is meer gericht op het feit dat ik in de voortgang van de kunstgeschiedenis weinig toevoeg. Ik heb niet de indruk dat ik ouderwetse schilderijen maak. Mijn werk past goed in een modern interieur. Laten ze blij zijn dat ik

in mijn atelier zit, hier gebeurt het! Morandi woonde in Bologna en werkte in zijn huis, Rembrandt is nauwelijks buiten zijn landsgrenzen geweest. Jan Mankes bleef ook schilderen in zijn eigen omgeving.'

'Jaren geleden was er een vrouw uit Hilversum die ons museum bezocht en kwaad wegliep. Ze riep: 'Deze wereld bestaat niet. U heeft alleen maar moois te bieden, er is zo veel ellende.' De wereld is een gevaarlijke plaats met veel ellende en geweld. Maar het andere gaat ook door. Ik leg nadruk op dat andere. Sommigen zeggen je moet ook aandacht geven aan die ellende.'

Je kunt schoonheid toch ook zien als tegengif.

'Je kunt ook bemoedigd of getroost worden door naar schoonheid te kijken. Ieder mens heeft behoefte aan goede en mooie dingen. Op vakantie gaan mensen ook meestal niet voor niets naar mooie oorden.' Of in de profetische woorden van schrijver Dostojevski: 'beauty will save the world.'

Er zijn drie tentoonstellingen van Henk Helmantel:

- Chimei Museum 'De schoonheid van de eenvoud' in Tainan (Taiwan) t/m 25-2-2019.
- Museum More in Gorssel 'De Serene Blik' met Mankes, Verster, Ket en Helmantel van 4 februari tot 13 mei.
- Museum Gouda: 'Geloof, Harmonie en Stilte' van 24 februari tot 17 juni.

■ Jaap Mees

REINILD MEES GEEFT EEN CONCERT IN HET CONCERTGEBOUW

Behalve pianiste is Reinild Mees ook met veel hartstocht artistiek leider. Haar festival Alba Rosa Viva! vult op 2 december de Kleine zaal van het Concertgebouw.

‘Ooit zag ik Simone Young werkelijk fantastisch de Bayerische Staatsoper dirigeren. Het was fenomenaal, maar na afloop zeiden sommige mannelijke orkestleden: Ik kan er niet naar kijken, een vrouw op de bok, dus kijk ik maar niet. Dan ben je als musicus met heel andere zaken bezig dan met wat voorop hoort te staan: de muziek.’

Ook vrouwen discrimineren, trouwens. Soms werd ik als pianist-liedbegeleider afgewezen, omdat diva's geen vrouw naast zich wilden. Zelfs al trok ik een saai zwart broekpak aan. Ik vind het een vreemde gedachtegang. Muziek is zowel een professionele roeping, als een uiting van de ziel, die beide elementen hebben niets met sekse te maken. Soms doe ik in de auto, als ik naar de radio luister, een spelletje met mezelf. Die pianist die ik daar hoor, is dat en man of en vrouw? Slechts heel zelden heb ik het goed.’

De vrouwen die wel doorbreken als componist of dirigent hebben zonder uitzondering veel wilskracht en doorzettingsvermogen. Zeker in de 19e eeuw kwamen ze uit die zeldzame gezinnen waar ze als meisje werden gestimuleerd. Clara Schumann bijvoorbeeld. En Alba Rosa Viëtor.

Alba Rosa mocht als eerste meisje naar het prestigieuze Verdi Conservatorium. Later speelden Amerikaanse orkesten haar werk geregeld. Als enige vrouw werd ze gevraagd voor de Society of American Composers, door collega's werd ze zeer gewaardeerd, net als Henriette Bosmans en Cécile Chaminade. Tijdens het festival spelen we hun werken in de context waar ze ontstonden. Rosy Wertheim, maar ook haar leraar Karl Weigl.

Alba Rosa trok zich weinig aan van haar vrouw zijn. Anders dan Alma Mahler, die niet mocht componeren van haar man. Maar: Alma ging erin mee. Bewust. Ze had ook haar eigen talent kunnen koesteren, al had ze dan andere offers moeten brengen.

De musici van Alba Rosa Viva! zijn zonder uitzondering mensen die een lans willen breken voor alle muziek: m/v. Die sfeer is essentieel voor mij. De compositiewedstrijd is misschien wel het belangrijkste festivalonderdeel. Met onderde inzenders behoorlijk veel vrouwen. De jonge generatie is zeer hoopgevend.’

Vrouwkje Tuinman

- Concert 2015 uur in de Kleine Zaal van het Concertgebouw:
 - Sarah Wegener, sopraan
 - Karin Strobos, mezzosopraan.
 - Lars Wouters van Oudenweijer, klarinet
 - Reinild Mees, piano
 - Ruysdael kwartet.
 - * Mahler: liederen:
 - * Wertheim: Zwei lieder,
 - * Weigl: vijf lieder, sopraan en strijkorkest.
 - * Jeths: Monument to a Universal Marriage.
 - * Davies: Song of Pure Nothingness.
 - * Fauré: la bonne chanson, opus 61,

Overige concerten in het Alba Rosa Viva festival om 11.00 uur en om 14.15 uur ook in de Kleine Zaal. Zie www.concertgebouw.nl.

OP BEZOEK BIJ MEES DESIGN

Sinds de vorige editie van de Kroniek, verdiepen we ons in het merk MEES en de mensen die daar achter staan. Gingen we in 2017 op bezoek bij het kledingmerk MEES FASHION, dit jaar viel de beurt aan MEES DESIGN, van leren tassen ontwerper en bedenker Marius Mees Visser.

Op een zonnige dag bezoek ik Schoonhoven, een mooi plaatsje aan de rivier de Lek en zo'n 25 minuten van Rotterdam. Midden in het centrum houdt Marius Visser kantoor en heeft hij zijn atelier, ruimtes die hij deelt met zijn vader die als derde generatie Visser het bureau Rokus Visser Architectuur in hetzelfde pand bestiert. Marius is 25 en is geboren in Rotterdam.

MEES DESIGN ontwerpt en produceert hoofdzakelijk leren tassen en is begonnen met aanverwante accessoires (portemonnees etc.). Marius is nu vijf jaar actief en is direct na zijn studie Mode en Maatkleding aan het Mondriaan College in Den Haag, gestart met zijn passie voor leer en leren tassen. Hij begon ooit met een simpele naaimachine tassen te maken voor vrienden en bekenden. Maar al snel bleek het merk MEES DESIGN bedacht toen bleek dat zijn ontwerpen aansloegen. Achter het merk MEES DESIGN moeten we verder niet al te veel zoeken volgens Marius. Zijn middelste voornaam is Mees. Verder leent de naam MEES zich goed als beeldnaam en het klinkt lekker en sluit bovendien goed aan op de wens van Marius om vernieuwend, modern, wat hij noemt *raw edged*, te zijn.

Op dit moment maakt Marius alle bestellingen zelf in zijn eigen atelier. Hij heeft echter ook een productiebedrijf in Portugal gevonden die voor hem grotere series kan maken. Dat bleek nodig toen de

eerste grote order kwam van Hudsons Bay, buitenlandse warenhuisketen die sinds kort in Nederland is neergestreken, die tassen van MEES DESIGN in zijn winkels in Leiden, Maastricht en Den Haag heeft liggen. Met name de rugtassen doen het goed zowel voor mannen als vrouwen (zie foto). De oude East-pack rugzakken die al heel lang op de markt zijn, waren aan vernieuwing toe en het resultaat mag er wezen. De sluiting is steeds mooi afgewerkt met een magneet, en de tassen zijn in diverse kleuren te krijgen. De prijs van een rugtas ligt tussen de 200 en 300 EURO afhankelijk van de uitvoering en daarmee mikt Marius op het duurdere segment voor met name jongeren die wel wat te besteden hebben.

Met voldoening laat Marius mij zijn website zien. Het ziet er zeer professioneel uit, met mooie foto's en duidelijke verwijzing naar de diverse verkooppunten die onder meer in Dubai en New York zijn. Het gemak van het internet en online shopping komt goed van pas hier. Naast een website is er ook een Instagram account met inmiddels een paar duizend volgers. De marketingkosten blijven daardoor zeer beperkt. Het merk staat inmiddels redelijk stevig in de markt. Maar daar is dan ook jaren aan gewerkt volgens Marius. Hij is bezig zijn netwerk uit te breiden met agenten en distributeurs. Maar ook klanten die een serie tassen onder eigen naam willen uitbrengen zijn welkom (private label).

Voorlopig doet Marius alles nog zelf. Van ontwerp tot aan productie, verpakking, verzending en administratie. Ik vraag hem of het niet erg veel wordt voor een eenmanszaak als de zijne, zeker als straks die echt grote order een keer binnenkomt. Dat is zeker een uitdaging erkent hij, maar het werken alleen is wel erg prettig. Veel diensten kan je tegenwoordig gewoon inkopen zoals opslag en verzending. Dan

nog maar even wachten met die extra medewerker is voorlopig het credo van Marius, terwijl hij zich beseft dat het vinden van een antwoord op deze vraag wel heel rap nabij komt.

Ik wens Marius heel veel succes met zijn onderneming. De naam Mees staat er goed op. Ik kan ieder-

een aanraden om een kijkje te nemen op de website (www.meesdesign.nl)

Want, vandaag besteld betekent binnen 3-4 werkdagen in huis, beloofde Marius mij bij het afscheid.

■ Ludo Mees

JOOST OVER HOTELPROMOTIE

Joost Mees (53) is vanaf april verantwoordelijk voor de hotelafdeling van vastgoedadviseur Colliers International in Nederland, België en Luxemburg. Joost was de afgelopen vier jaar al samen met Dirk Bakker verantwoordelijk voor het hotelteam in de Benelux. Nu Dirk zich meer gaat toeleggen op zijn functie als CEO van Colliers Nederland en zijn eindverantwoordelijkheid voor Hotels binnen EMEA gaat Joost het Benelux team alleen leiden en verder uitbreiden.

Joost heeft ruim 15 jaar ervaring in de hotelwereld. Joost is gespecialiseerd in Hotel Development Advies, Operator Search & Selection en het begeleiden van hoteltransacties.

Sterke positie

Dirk Bakker, CEO van Colliers International Nederland: "Ons hotelteam heeft de laatste jaren een sterke positie in de markt verworven. Hier is Joost voor een groot deel verantwoordelijk voor ge-

weest. Ik twijfel er dan ook niet aan dat we onder zijn bezielende leiding verder gaan groeien."

Joost Mees over zijn nieuwe functie: "We hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in het opbouwen van een hecht en enthousiast hotelteam met jonge en ervaren talenten op het gebied van advies en transacties. Ik kijk er naar uit om samen met het team verder te groeien en onze (inter)nationale opdrachtgevers nog beter te bedienen. Natuurlijk blijven Dirk en ik samenwerken, vooral op het internationale vlak."

■ Colliers International

IN MEMORIAM

REINILD MEES HERDENKT HAAR VADER WOUTER MEES.

Op 25 januari jl. overleed mijn vader, Wouter Jacob Gregorius Mees, op 96-jarige leeftijd. Hij heeft een lang leven gehad, waarover hij tot in de kleinste details kon vertellen.

Cycloon

Zo vertelde hij onlangs nog dat hij als vierjarig jongetje met zijn zusje Lydia en broertje Henk achterin de auto zat, die bestuurd werd door hun moeder Anna (niet zo verwonderlijk, want haar ouders behoorden tot de eerste autobezitters van Nederland) op een tochtje door de Achterhoek. Opeens werd de lucht gitzwart, de auto werd aan de kant gezet en angstig wachtte het gezelschap op wat later de geschiedenis in zou gaan als 'De cycloon van Borculo'. De schade was enorm, in de nabijgelegen dorpen bleken talloze daken verwoest, maar de familie Mees was gelukkig met de schrik vrij gekomen!

Sicherheitspolizie

Geboren in Arnhem op de Sonsbeekweg, verhuisde de kleine Wouter verscheidene keren met het gezin van zijn ouders Aad en Anna Mees-de Mol van Otterloo. Na een verblijf van enkele jaren in Den Haag woonde het gezin op vier verschillende adressen in Amsterdam. Wouter doorliep het Barlaeus Gymnasium en ging daarna in Delft scheikunde studeren aan de Technische Hogeschool (tegenwoordig de TU geheten). De oorlogsjaren brachten hem in een moeilijk parket. De Joodse professoren van de TH werden in november 1940 ontslagen door de Duitsers; uit protest daartegen staakten 3000 Delftse studenten en vervolgens sloot de bezetter de TH en deed invallen bij de studentenhuizen en Sociëteiten, om de aanstichters van destaking op te sporen. Wouter dook onder bij zijn ouders in Amsterdam, hij studeerde in langzaam tempo verder onder leiding van enkele privé-docenten en haalde ondertussen zijn rijbewijs. In zijn jeugdige onbezonnenheid negeerde hij soms de avondklok en op een keer werd hij door de Sicherheitspolizei opgepakt en in een politiecel gezet. De buurman van zijn ouders liet het er niet bij zitten: hij ging naar het politiebureau en praatte net zo lang op de politiemannen in tot zijn buurjongen weer vrijgelaten werd.

Dora

Na de oorlog pakte mijn vader zijn studie in Delft weer op. Hij speelde enthousiast fluit in het Delftsch Studenten Muziek Gezelschap Apollo en beoefende vele sporten: o.a. hockey, tennis en alpinisme. Begin vijftiger jaren eindelijk afgestudeerd (hij werd wel 'de eeuwige

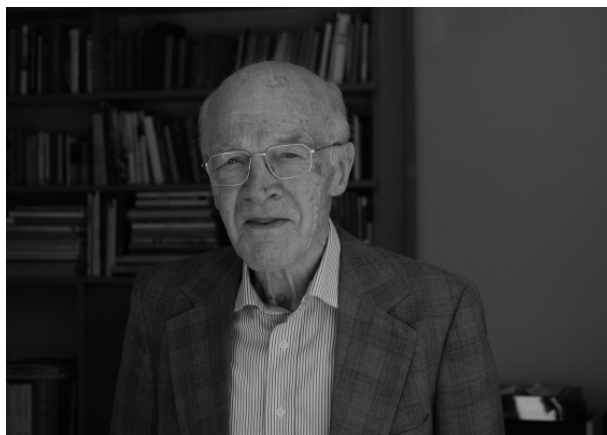

Foto gemaakt door Rainer Staudte.

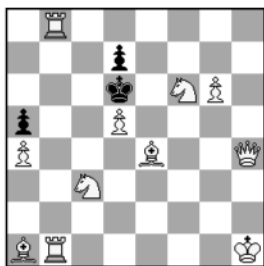
student' genoemd), kreeg hij een baan bij Hoogovens als ingenieur op de kwaliteitsafdeling. Hij hielp mee om databanksystemen te ontwikkelen en deed enkele uitvindingen. Als vrijgezel op een flatje in Velsen-Zuid wonend, ging hij eens in de week dineren bij zijn goede Delftse vrienden Huug en Marianne van Dantzig-Mees, die ook in Velsen woonden. Toen Huug en Marianne met vakantie gingen kwam Marianne's oudere zuster Dora, binnenhuisarchitecte uit Amsterdam, in huis om twee weken op de kinderen te passen. Wouter kwam zo als gebruikelijk langs voor het diner en daar ontstond een romance tussen de verre neef en nicht Mees, hij van de Rotterdamse tak en zij van de Groningse. Op 25 november 1953 trouwden zij en ze kregen vier kinderen (Reinild, Joris, Tjaarda en Martine) en twee kleinkinderen (Philip en Quirine).

Zinloze tripjes

Het echtpaar Wouter en Dora Mees-Mees woonde vele jaren in het Rietveldhuis te Santpoort, dat in 1960 gebouwd was voor de familie van Dantzig. Onafscheidelijk waren zij, totdat mijn moeder stierf op 14 november 2016. Daarna leefde mijn vader dapper verder, genietend van de dagelijkse wandelingetjes, het veelvuldige bezoek van familieleden en vrienden én van de NRC die hij met veel belangstelling iedere dag las. Hij hield veel van de natuur, met name van vogels en bloemen, en hij ergerde zich er mateloos aan dat de mensheid zoveel vervuilende auto's en vliegtuigen gebruikt voor wat hij 'zinloze tripjes' noemde en daarmee onze planeet onnodig schade toebrengt.

Schaakmagazine

Mijn vader was tot zijn pensioen bij Hoogovens blijven

Wouter J.G. Mees

1ste Prijs

Schakend Nederland
1975

Wit geeft mat in 2
zetten.

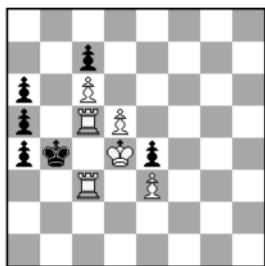
1.Ld3! tempo

1...Kc7 2.Pe8†

1...Ke5 2.Pb5†

1...Kc5 2.Pce4†

1...Ke7 2.Pfe4†

Wouter J.G. Mees

2de Prijs

23 TT KNSB 1941

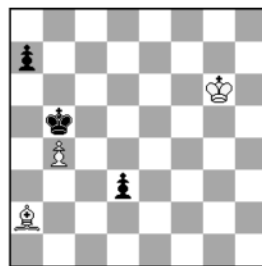
Wit geeft mat in 3
zetten

1...a3 2.T5c4+ Kb53.Tb3†

1.Txa5! tempo

1...a3 2.Taxa3 [3.Tcb3†]

1...Kxa5 2.Kc5 a3 3.Txa3†

Wouter J.G. Mees

Speciale Prijs

Jub. J. Vandiest-80 2002

=

1.Lb1? d2 2.Lc2 Kxb4 3.Kf5 a5 4.Ke4 a4

5.Kd3 a3 -+

1.Kf5! Kxb4 2.Lf7 a5 3.Ke4 d2 4.Lh5 a4

5.Kd3 a3 6.Kc2 =

werken; daarna bleef hij nog steeds zeer actief in de muziek en in de schaakwereld. De muziek heeft altijd een grote rol in zijn leven gespeeld. Hij had een prachtige lichte hoge tenorstem en daarmee zong hij vele jaren bij het Haarlems Bach Ensemble (ook regelmatig als solist in cantate's van Bach) en bij het Franz Liszt Kamerkoor. Hij was gefascineerd door de muziek van Bach en ook hield hij veel van liederen, vooral van Schubert en Brahms: hij zong en kende ze allemaal en genoot tot op het laatst van pianospel en cd's, waarbij hij niet kon nalaten om af en toe een deuntje mee te zingen.

Voor schaken had mijn vader een uitzonderlijk talent, in het bijzonder voor de eindspelstudie en de schaakproblemen, een specialisme waarmee hij vrienden over de hele wereld maakte en waarin hij veel erkenning kreeg. Reeds vanaf 17-jarige leeftijd stuurde hij als componist eindspelstudies en problemen naar nationale en internationale schaaktijdschriften en toernooien. Hij had jarenlang een rubriek over eindspelstudies in het Probleemblad. Ook bezocht hij congressen, trad sinds 1959 op als FIDE-jurylid bij toernooien en won zelf diverse prijzen. Hieronder enkele voorbeelden van zijn werk, die de Nederlandse Bond van Schaakprobleemvrien-

Foto gemaakt door Harold van der Heijden.

den op haar website publiceerde als eerbetoon na zijn overlijden. In EG (het tijdschrift van de Chess Endgame Association ARVES) werd in april jl. een obituary gepubliceerd, binnenkort volgt een in memoriam in het Probleemblad en in het Schaakmagazine van de KNSB. Tijdens het Tata Steel GM toernooi in Wijk aan Zee is mijn vader op 27 januari jl. herdacht.

■ Reinild Mees, oudste dochter

**STICHTING VAN DER DUSSEN VAN BEEFTINGH FONDS,
FAMILIEFONDS VAN DE FAMILIE MEES.
DOELSTELLING: HET ONDERSTEUNEN VAN LEDEN VAN DE FAMILIE MEES.**

**STICHTING VAN DER DUSSEN VAN BEEFTINGH FONDS, MEES FAMILY FOUNDATION
GOAL: TO SUPPORT MEMBERS OF THE MEES FAMILY**

WAAR IS DE ONDERSTEUNING VOOR BEDOELD?

- *1-** Voor mensen met financiële problemen in het dagelijks leven. Dit is onze eerste focus. Behoeftte aan financiële hulp kan verschillende oorzaken hebben en tijdelijk of structureel zijn.

- *2-** Voor een bijdrage aan opleiding, cursus of studie(reis).

- *3a- Voor een zogenaamd 'Jonge-Mezen-Project'.** Hierbij kunnen jonge Mezen, of kinderen van 'Mees-Moeders', een bijdrage vragen voor een speciaal project op het gebied van bijvoorbeeld kunst en cultuur, wetenschap en extra studie, maatschappelijke projecten en sport.
Wij willen jonge Mezen aanmoedigen om de vleugels uit te slaan, de horizon te verbreden, levenservaring op te doen of om zich in te zetten voor anderen.
- *3b- Voor een bijzonder doel** op cultureel, kunstzinnig, maatschappelijk of wetenschappelijk gebied waar een jonge Mees of kind van een 'Mees-Moeder' persoonlijk bij betrokken is en dit, behalve met eigen, praktische inzet ook financieel zou willen steunen.

Wij denken dat Sara Anna Barbara van der Dussen van Beefthingh - Mees, de 'oermoeder' van dit fonds (1797-1880), als ze nu leefde, zich zou verheugen als door haar schenking ook jonge mensen ervaringen opdoen waar ze hun verdere leven plezier van kunnen hebben.

Wie in aanmerking wil komen voor een bijdrage uit het fonds, wordt gevraagd ons liefst per email een brief te sturen met een beschrijving van de situatie en het probleem (in geval *1), de opleiding, cursus of studie(reis) (in geval *2) of het project (in geval*3), met een korte toelichting en motivatie.

Wij kunnen nadere informatie geven en eventuele vragen beantwoorden.

Met hartelijke familiegroet,

Madeline ter Horst-Mees, voorzitter,
madelineterhorst@hetnet.nl, 020-6128126
Joost Mees, penningmeester, joost.mees@colliers.com

FOR WHOM IS THIS SUPPORT MEANT?

- *1.** Our most important focus is those family members who have a need for financial support. This need can be for various reasons and can be long or short term.

- *2.** Financial help for education, a course or studies, study trip.

- *3a. For our "Young Mees Project".** Young Meeses, or children of so-called Mees-mothers, may ask for financial help for a special project in, for example, art, culture, sciences, extra studies, social work projects and/or sport.
We would like to encourage young Meeses to spread their wings and widen their horizons, learn more about life and learn how to assist others.
- *3b. For a very special goal,** in art, culture, social work or science in which a young Mees or child of a 'Mees Mother' is personally involved, and that they support by their own practical work, but would like to support financially as well.

We believe that if Sara Anna Barbara van der Dussen van Beefthingh - Mees, de 'ancestress' of this fund (1797-1880), were still alive, she would be pleased to see her gifts also used to allow young people to gain experiences to better their lives and the lives of those around them.

If you would like to ask for support from the Foundation, please send an email or letter explaining the situation and the problem (in the event of *1), the education, course or study trip (in the event of *2) or the project (in the event of *3), and include a financial statement and a letter of motivation.

If you need a further, more extensive explanation, more information or have specific questions, please do not hesitate to contact one of the members of the board.

Warmest 'family' regards,

Madeline ter Horst-Mees,
madelineterhorst@hetnet.nl, 020-6128126
Joost Mees, Treasurer, joost.mees@colliers.com

LOULOU'S DROOMZUSJES

Ze had zo graag een zusje willen hebben. Eentje, voor haar alleen. En nu heeft ze er twee! En wat voor zusjes. Prachtige zusjes in glimmende gouden lijsten. Met pofmouwtjes, krullen in 't haar en één zelfs met een popje. Sara heet de jongste en haar grote zus heet Johanna. Ze kijkt haar ogen uit naar haar zusjes. Niet alleen omdat het haar 'zusjes' zijn, maar ook omdat ze prachtig geschilderd zijn. En, dat vindt Loulou fascinerend. Iedere dinsdag gaat zij vol enthousiasme naar haar kunstklasje, waar ze les krijgt in schilderen, boetseren, tekenen... Want, Loulou wil dolgraag kunstenaar worden. Toen haar grootvader Hans deze foto zag, opperde hij dat we een portret van Loulou zouden laten maken. Wij hopen op een zelfportret!

Deze twee zusjes zijn dochters van Jan Rudolf Mees (R 9-4) en Johanna Dunlop. Jan Rudolf behoorde tot de staak Jacob Mees. Het gezin bestond uit vier jongens en zes meisjes, waarvan een meisje en een jongen jong zijn overleden. Jan Rudolf overleed nog voor zijn jongste kind 1 werd. Hij was lid van de Firma Mees & Moens te Rotterdam, opgericht door zijn vader Jacob Mees. Johanna en Sara zijn beiden nooit getrouwd, evenals nog twee van hun zusjes. Johanna is 77 geworden en Sara 80. Ze overleden beiden in Arnhem.

■ Leontien Mees

ZILVEREN BORD W.C. MEES

Het zilveren bordje dat mr. W.C. Mees na oprichting van de Nederlandsche Handels-Hoogeschool in 1913 als aandenken heeft gekregen van C.A.P. van Stolk.

In 1963 moet het nog in bezit zijn geweest van mr. W.C. Mees. Zijn exemplaar is toen op de foto gezet voor het gedenkboek van 50 jaar NEH (p.33). (zie bijlage)

Er zijn van dit bordje twee exemplaren, want Van Stolk schonk er ook een aan J.A. Ruys. Het 'Ruys'-bord bevindt zich in de collectie van het Universitair Historisch Kabinet van de EUR.

Dit jaar viert de Erasmus Universiteit haar 105-jarig bestaan. We zouden het bijzonder op prijsstellen als wij bij de Dies Natalis op 8 november a.s. zouden kun-

nen melden dat een voor de geschiedenis van de EUR belangrijk voorwerp aan de collectie is toegevoegd.

Cora Boele - beheer academisch erfgoed EUR, ondergebracht in de stichting Universitair Historisch Kabinet Erasmus Universiteit Rotterdam.

WAT HEBBEN SCHUBERT EN SARA ANNA BARBARA MEES MET ELKAAR TE MAKEN?

WHAT DO FRANZ SCHUBERT AND SARA ANNA BARBARA MEES HAVE IN COMMON?

In 1797 werd de grote componist Franz Schubert geboren. Hij heeft zijn leven lang in grote armoede en gebrek geleefd, maar schreef desondanks een ongelooflijke hoeveelheid prachtige muziek. Omdat hij vaak geen geld had om eten te kopen, betaalde hij zijn maaltijden met bijvoorbeeld een lied of een wals. Hij stierf al op 31 jarige leeftijd.

In hetzelfde geboortjaar 1797 werd in Rotterdam Sara Anna Barbara Mees geboren onder aanmerkelijk betere omstandigheden. Zij was enig kind van Gregorius Mees, karottenfabrikant en schepen van de stad Rotterdam. Op haar 20e trouwde zij met Pieter van der Dussen van Beeftingh.

Pieter werd eerst karottenfabrikant bij zijn schoonvader, later firmant (directeur) van de suikerraffinaderij "van Beeftingh". Hij was daarnaast ook nog penningmeester van de "Inrigting voor Doofstommenonderwijs" in Rotterdam.

Sara Anna Barbara en Pieter waren welgestelde mensen en woonden in een groot huis, Huize Walenburg, met veel personeel en tuinlieden. Zij zijn kinderloos gebleven. Pieter stierf in 1875, zijn vrouw in 1880.

Beiden hebben een testament laten opmaken waaruit een grote betrokkenheid met maatschappelijke instanties en met personeel blijkt. Zij laten grote bedragen na aan de NH kerk en andere kerkelijke instellingen, bijvoorbeeld voor onderwijs; ook aan predikanten in andere gemeenten en aan inrichtingen voor doofstommen en blinden. Sociale wetgeving was er nog niet, dus ook het personeel werd genoemd: Huisknechten, dienstbodes, gezelschapsdames, keukenmeiden, koetsiers, tuinbazen en -knechten, allen kregen ze flinke bedragen hetzij inééns, in contanten, hetzij per jaar, per maand of per week. Soms levenslang, soms voor zoveel jaren als ze in dienst waren geweest.

Opvallend vond ik dat in zeker drie gevallen dochters werden genoemd van weduwes van voormalige personeelsleden. Zij zorgden dus voor de pensioenen van al die personeelsleden.

De rest van de nalatenschap ging voor twee derde naar de kinderen van de overleden zuster van Pieter, Johanna Pit-van Beeftingh en één derde ging naar twee van Sara's neven Mees: Rudolf en Jan. Die waren zelf al vermogend en uit hun deel is het beginbedrag gekomen voor

het fonds waar wij nu nog altijd plezier van hebben: het van der Dussen van Beeftingh Fonds, bedoeld om minder vermogende familieleden te helpen.

Daarmee kunnen wij ook nu weer familieleden ondersteunen die tijdelijk in zwaar weer verkeren, maar ook mensen die hulp nodig hebben voor een extra studie. Bovendien geeft het jongeren de mogelijkheid om naar het buitenland te gaan voor een stage of studieproject. In vorige kronieken hebben allerlei verslagen gestaan van door het fonds gesteunde projecten in Afrika, India, Amerika enz.

Lees de informatie over het fonds en kijk of je in de juiste categorie valt om bijvoorbeeld voor een grote wens een financieel steuntje te krijgen.

Het bestuur van de Stichting:

Joost Mees

Madeline ter Horst-Mees, madelineterhorst@gmail.com

In 1797 the great composer Franz Schubert was born. All his life he lived in abject poverty and want, but nevertheless he wrote an incredible quantity of magnificent music. Because he often had no money to pay for his food, he would pay for his meals with a song or a waltz. He died very young, at age 31.

In the same year 1797, Sara Anna Barbara Mees was born in considerably better circumstances. She was the only child of Gregorius Mees, manufacturer of twists, and member of the city council in Rotterdam. (A twist was a twisted roll of tobacco, a spun, long roll that was used to make snuff. In the 18th century snuff was very popular.)

When she was 20, Sara Anna Barbara married Pieter van der Dussen van Beeftingh. Pieter first worked in his father-in-law's business, but later he became partner and director of the sugar refinery 'Van Beeftingh.' He was also treasurer of an organization for the education of

deaf-mute people in Rotterdam.

They were well-to-do and lived in a large house, 'Walenburg,' with many servants and gardeners. They had no children. Pieter died in 1875 and his wife in 1880.

Each of them left a will that showed great involvement in public organizations and also in the lives of their servants. They left large amounts to the Dutch Reformed Church and its institutions, for instance, for education. They also gave bequests to preachers in other congregations and to establishments for deaf-mute and blind people. There was no social legislation at the time; therefore, the servants were not forgotten: footmen, maids, lady-companions, kitchen maids, coachmen, gardeners and their helpers — all of them received substantial sums either up-front in cash, or in annual, monthly or weekly installments. Some received it for the rest of their lives, others for as many years as their service had lasted. It struck us that in at least three cases daughters of widows of former servants were mentioned. The couple therefore gave retirement income to all those servants.

Two thirds of the rest of the estate went to the children of Pieter's sister, Johanna Pit-van Beeftingh, who had died earlier, and one third went to two of Sara's cousins Mees,

Rudolf and Jan. These people were wealthy themselves, and from their part came the beginning of the fund that we have enjoyed ever since, the Van der Dussen van Beeftingh Fund, which has always had the mission of helping less financially secure family members. Isn't it interesting that a bequest from one generous person resulted in a family fund that has existed more than a hundred years and is still working to fulfill its mission?

Today also it enables us to support family members who temporarily are having financial difficulties, but also people who need help for a special study. In addition, it gives younger people the opportunity to go abroad for an internship or study project. In previous issues of the Kroniek you may have seen a number of reports of projects in Africa, India, America, and other places, that received support from the Fund.

Please read the information on the Fund and see whether you fit in the right category, for example, to receive some support for the fulfillment of a great wish.

For the Board of Trustees:

Joost Mees, joost.mees@colliers.com

Madeline ter Horst-Mees, madelineterhorst@gmail.com

FINANCIEEL VERSLAG 2017 S.G.M.

Inkomsten	
Rente	111,21
Contributies	4.781,00
Totaal Inkomsten	4.892,21
Uitgaven	
Administratiekosten	191,76
Kroniek	3.976,05
Schilderijen Opslag	2.053,08
Reservering Mezendag	0,00
Totaal Uitgaven	6.220,89
Nadelig Saldo 2017	-1.328,68
Banksaldi per 1.1.2017	43.622,11
Banksaldi per 31.12.2017	42.293,43

■ Barend Mees

STICHTING GESLACHT MEES

Genealogie Hans Mees, Neherpark 136, 2264 ZC Leidschendam, tel 070-3866304, jr.mees@hetnet.nl.
Redactieadres Kroniek: Jaap Mees, Westhaven 24 b, Gouda, 0182-603701/ jaapmees@online.nl